

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων & ΕΣΠΑ

ΟΡΘΗ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ

Αθήνα, 05-04-2023

Αριθ. Πρωτ. : 32181 - 05-04-2023

Ταχ. Δ/ση: Νίκης 5-7 Σύνταγμα
101 80, Αθήνα
Πληροφορίες: Γραφείο ΓΓΔΕ & ΕΣΠΑ
Τηλέφωνο: 210 3332402
Email: hellaskps@mnec.gr

Προς: Υπηρεσία Συντονισμού
Γραφείο Κοινοβουλευτικών Θεμάτων
Ιδίου Υπουργείου

Θέμα: Απάντηση στην με αρ. πρωτ.2820/22.03.2023 Ερώτηση Βουλευτή κου Μάνου Κόνσολα, με θέμα τη «Δημιουργία Ειδικού Αναπτυξιακού Προγράμματος για το Νότιο Αιγαίο»

Σχετ: Το με αρ. πρωτ. 26827/23.03.2023 Υπηρεσιακό Σημείωμα του Γραφείου Κοινοβουλευτικών Θεμάτων

Σε απάντηση της με αρ. πρωτ. 2820/22.03.2023 Ερώτησης Βουλής, και σε ό,τι αφορά τις αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων & ΕΣΠΑ, σας γνωστοποιούμε τα εξής:

Προβλέψεις στο ΕΣΠΑ 2021-2027 και στα σχετικά Επιχειρησιακά Προγράμματα

Η εξειδίκευση της πολιτικής της περιφερειακής ανάπτυξης για το νησιωτικό χώρο αποτελεί βασική επιδίωξη των φορέων άσκησης περιφερειακής πολιτικής, αλλά και επιτακτική ανάγκη στο Χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδιαίτερα στον Ελληνικό.

Στο πλαίσιο αυτό η χώρα μας και ιδιαίτερα το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων καταβάλει σταθερά σημαντικές προσπάθειες τόσο σε επίπεδο Θεσμών της ΕΕ, όσο και σε επίπεδο σχετικών θεσμικών φορέων, ώστε να αναδεικνύεται το θέμα της νησιωτικότητας και να προωθούνται οι κατάλληλες επιλογές πολιτικής.

Η αρχική κατανομή των πόρων μεταξύ των λιγότερο ανεπτυγμένων Περιφερειών και Περιφερειών μετάβασης στην Ελλάδα ήταν αναντίστοιχη με το δυναμικό και τις προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπιστούν καθ' όλη την προγραμματική περίοδο στις δύο Περιφέρειες μετάβασης.

Συγκεκριμένα, η κατά κεφαλήν ενίσχυση της Περιφέρειας του Νοτίου Αιγαίου, ως αποτέλεσμα της μεθοδολογίας κατανομής πόρων που εφαρμόστηκε από την Επιτροπή, υπολογίζεται για τη νέα Π.Π. στα 438 € όταν ήδη ανερχόταν στα 595 € σε τρέχουσες τιμές κατά την περίοδο 2014-2020. Εκτιμήθηκε συνεπώς, ως απολύτως αναγκαία και αιτιολογημένη η χρήση της σχετικής δυνατότητας που προβλέπει ο Κανονισμός 2021/1060 (σύμφωνα με το άρθρο 108 παράγραφος 2, και τα ποσά των κονδυλίων που προτείνεται να

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

μεταφερθούν σύμφωνα με τα άρθρα 26 και 111, συμπεριλαμβανομένης αιτιολόγησης αυτών των μεταφορών) για τη μεταφορά πόρων από κατηγορία περιφερειών σε άλλη κατηγορία.

Ως εκ τούτου, στο Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2021-2027, προβλέφθηκε στο ειδικό κεφάλαιο 4 (Πίνακας 3Α και Β) για την μεταφορά πόρων στις Περιφέρειες Μετάβασης ώστε να επωφεληθεί η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου σε όλους τους τομείς της οικονομίας, του περιβάλλοντος, μεταφορών και της τοπικής κοινωνίας από την υλοποίηση δράσεων τόσο από τα Τομεακά Προγράμματα όσο και το Περιφερειακό Πρόγραμμα.

Η μεταφορά ανήλθε σε ποσοστό 5% της αρχικής κατανομής, από τις λιγότερο ανεπτυγμένες Περιφέρειες στις Περιφέρειες Μετάβασης, προκειμένου να καλυφθούν σε κάποιο βαθμό οι ζωτικής σημασίας ανάγκες και να αξιοποιηθούν οι ευκαιρίες της Περιφέρειας αυξάνοντας την κατά κεφαλήν ενίσχυση στα 625 € σε τρέχουσες τιμές. Επιπλέον της πρόβλεψης αυτής, αυξήθηκε και η εθνική συμμετοχή από 40% σε 50% έτσι ώστε να αυξηθούν επιπλέον οι προγραμματισμένοι πόροι του Προγράμματος. **Εν κατακλείδι, οι πόροι του προγράμματος Νοτίου Αιγαίου σε δημόσια δαπάνη ανέρχονται στα 285,4 εκ ευρώ σε τρέχουσες τιμές για την περίοδο 2021-2027 από 154,8 εκ ευρώ σε τρέχουσες τιμές κατά την περίοδο 2014-2020, δηλαδή αύξηση κατά 54%.**

Στη προσπάθεια αυτή συμβάλλουν και τα τομεακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ στα οποία έχουν προγραμματιστεί συγκεκριμένες προβλέψεις παρεμβάσεων στις νησιωτικές περιοχές σε θέματα περιβάλλοντος, μεταφορών και ολοκληρωμένων χωρικών επενδύσεων.

Ειδική μέριμνα για τις νησιωτικές περιοχές έχει αποτυπωθεί και στο **Πρόγραμμα Δίκαιης Μετάβασης με διακριτό Εδαφικό Σχέδιο για τα νησιά** το οποίο περιλαμβάνει ένα συνεκτικό πλέγμα μέτρων, που θα δώσει νέα πνοή ανάπτυξης και εστιάζει στην αναγέννηση της τοπικής οικονομίας, στη στήριξη επενδύσεων που συμβάλλουν στη διαφοροποίηση και τον εκσυγχρονισμό καθώς και στην προώθηση της απασχόλησης, μέσω της δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας και της ενίσχυσης του ανθρώπινου δυναμικού που επηρεάζεται από τη μετάβαση. **Ειδικότερα για τη νησιωτική Περιφέρεια του Νοτίου Αιγαίου το σχετικό σχέδιο θα χρηματοδοτηθεί με 65 εκ. ευρώ.**

Τέλος, μια πολύ σημαντική και καινοτόμος ιδέα για τις νησιωτικές περιοχές είναι η πρωτοβουλία για τα “GReco Islands”, που προσβλέπει στην υποστήριξη ενός ολιστικού αειφόρου μετασχηματισμού του αναπτυξιακού προτύπου των Ελληνικών νησιών, ως βασικό μοχλό κοινωνικής-οικονομικής ευημερίας και χωρικής συνοχής. Για την πρωτοβουλία “GReco Islands” σε πρώτη φάση έχουν προβλεφθεί **από το Πρόγραμμα «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» το ποσό των 100 εκ. ευρώ** και από το **Πρόγραμμα «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» το ποσό των 50 εκ. ευρώ.**

Χρηματοδότηση μέσω του Εθνικού Σκέλους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων

Για την ενίσχυση των νησιών της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου μέσω της βιώσιμης ανάπτυξής τους και με στόχο την ενίσχυση των τοπικών οικονομιών και την τόνωση της επιχειρηματικότητας, σχεδιάστηκε και υλοποιείται το **Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Ειδικού Σκοπού Νοτίου Αιγαίου 2017-2023**. Νομική βάση του Αναπτυξιακού Προγράμματος Ειδικού Σκοπού Νοτίου Αιγαίου αποτέλεσαν το άρθρο 110 του ν. 4497/2017 (Α' 171) και το άρθρο 71 του ν. 1622/1986 (Α' 92).

Το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Ειδικού Σκοπού Νοτίου Αιγαίου εγκρίθηκε με την αρ. 58175/23.05.2017 (Β' 1819) απόφαση του αναπληρωτή Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, στην οποία περιλαμβάνονται η περιοχή παρέμβασης του προγράμματος, ο προϋπολογισμός και η διάρκειά του, οι στόχοι και οι αναπτυξιακές προτεραιότητες και το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου. Η ως άνω ΥΑ τροποποιήθηκε με τις αρ. 45934/27.04.2018 (Β' 2045), αρ. 97778/19.09.2018 (Β' 4707), αρ. 81758/31.07.2020 (Β' 3382), αρ.

132911/21.12.2020 (Β' 5592), αρ. 4735/15.01.2021 (Β' 226), 56864/01.06.2021 (Β' 2863), αρ. 77562/12.07.2021 (Β' 3180) και αρ. 89285/16.9.2022 (Β' 4956) όμοιες αποφάσεις.

Σύμφωνα με τις παραπάνω εγκριτικές αποφάσεις, περιοχή παρέμβασης του Αναπτυξιακού Προγράμματος Ειδικού Σκοπού Νοτίου Αιγαίου αποτελούν όλες οι περιοχές που ανήκουν στα διοικητικά όρια της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου (περιφερειακές ενότητες Κω, Καρπάθου, Καλύμνου, Ρόδου, Σύρου, Κέας - Κύθνου, Μήλου, Πάρου, Νάξου, Τήνου, Μυκόνου, Άνδρου και Θήρας).

Σκοπός του Προγράμματος είναι η ενίσχυση των τοπικών οικονομιών που αντιμετωπίζουν αυξημένες προκλήσεις λόγω του ιδιαίτερου χαρακτήρα τους (νησιωτικότητα, υποδοχή μεταναστευτικών ροών κ.λπ.) και της οικονομικής κρίσης των τελευταίων ετών. Βασικοί στόχοι του Προγράμματος αποτελούν η οικονομικά βιώσιμη και δίκαιη ανάπτυξη, η βελτίωση της ποιότητας ζωής των μόνιμων κατοίκων και η άρση των εμποδίων και η δημιουργία κινήτρων για την εγκατάσταση, κυρίως των νέων, στα νησιά.

Ειδικότερα, οι άξονες προτεραιότητας του Προγράμματος περιλαμβάνουν δράσεις:

α) βελτίωσης των υποδομών και ειδικότερα βελτίωσης της προσβασιμότητας, των βασικών περιβαλλοντικών υποδομών, των κοινωνικών υποδομών και αυτών της διαχείρισης των υδάτινων αποθεμάτων,

β) εξοικονόμησης ενέργειας και δράσεις Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ),

γ) βελτίωσης της επιχειρηματικότητας και δράσεις δικτύωσης - εξωστρέφειας - καινοτομίας,

δ) ανάπτυξης του τουριστικού και πολιτισμικού κεφαλαίου και

ε) τεχνικής βοήθειας για την εφαρμογή του προγράμματος.

Η συνολική διάρκεια υλοποίησης του Προγράμματος είναι η περίοδος 2017-2023, με δυνατότητα παράτασης, προκειμένου να ολοκληρωθούν τα εν εξελίξει έργα.

Το Πρόγραμμα χρηματοδοτείται αποκλειστικά από εθνικούς πόρους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΣΑΕ 367) ύψους 52.000.000 ευρώ.

Στο πλαίσιο του Ειδικού Αναπτυξιακού Προγράμματος Νοτίου Αιγαίου έχουν ενταχθεί και υλοποιούνται συνολικά πενήντα δύο (52) έργα συνολικού προϋπολογισμού 51.998.227,43 €. Οι διαθέσιμες πιστώσεις του έτους 2023 για τα ανωτέρω έργα ανέρχονται σε 15.370.102,56 €. Οι συνολικές πληρωμές των έργων του Προγράμματος για τα έτη 2017-2023 ανέρχονται σε 14.313.436,96 €.

Τέλος, επισημαίνεται ότι, στο πλαίσιο του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης 2021-2025, εγκρίθηκε η χρηματοδότηση από εθνικούς πόρους του Περιφερειακού Προγράμματος Ανάπτυξης Νοτίου Αιγαίου, προϋπολογισμού 91.000.000 €. Η διάρκεια υλοποίησης του Περιφερειακού Προγράμματος Ανάπτυξης είναι η περίοδος από 30/06/2021 έως 31/12/2025. Ως Υπηρεσία Διαχείρισης του ΠΠΑ Νοτίου Αιγαίου ορίστηκε η Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο προϊστάμενος του Τμήματος Εξυπηρέτησης
Κοινού και Πρωτοκόλλου

Κ.Α.Α.
ΜΗΝΑ ΜΑΡΙΑ

Ο Γενικός Γραμματέας Δημοσίων
Επενδύσεων και ΕΣΠΑΕ

Δημήτρης Σκάλκος

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, κ. Ι. Τσακίρη
2. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων-ΕΣΠΑ, κ. Δ. Σκάλκου
3. Γραφείο αν. Προϊσταμένης Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Επενδύσεων, κ. Φ. Καραμήτσα
4. Διεύθυνση Διαχείρισης Εθνικού ΠΔΕ
5. ΔΙΔΙΕΠ - Τμήμα Ε΄ Παρακολούθησης και Ελέγχου Προγραμμάτων Ανάπτυξης Υπουργείου
6. Γραφείο Γεν. Διεύθυνση Στρατηγικής, Σχεδιασμού & Εφαρμογής ΕΣΠΑ, κ. Ι. Φίρμπα
7. Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Σχεδιασμού, της Αξιολόγησης και της Εφαρμογής (ΕΥΣΣΑΕ)

